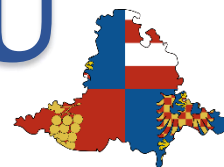

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Rozhodnutí summitu Evropské unie o dalším odkladu brexitu znamená, že po květnových volbách bude mít **Evropský parlament opět 751 europoslanců**. Zřejmě do konce října, kdy by nově měla Británie z EU odejít, v něm totiž bude zasedat tak, jako dosud také **73 britských poslanců**. Až do svého odchodu je totiž Spojené království členem EU s plnými právy i závazky, zdůrazňují to ostatně i závěry summitu. Proto se také na území země, která měla Unii původně opustit už 29. března, **musí konat eurovolby**. Součástí rozhodnutí 27 prezidentů a premiérů je také to, že pokud by Londýn volby na konci května nezorganizoval, **odešla by Británie bez dohody už k 1. červnu**. Naopak pro celkem 14 států, které dosud počítaly s tím, že se počty jejich zástupců v europarlamentu zvýší, vývoj znamená, že budou mít stejný počet křesel jako dosud. Původní plán totiž předpokládal, že se počet členů europarlamentu po brexitu ze 751 sníží na 705 a například lidé ve Francii či Španělsku budou volit o pět europoslanců více, v Nizozemsku či v Itálii o tři. Česka by se změny dotknout neměly, ale třeba také Slovensko si mělo o jednoho zástupce polepšit.

Generální advokátka Soudního dvora Evropské unie doporučila tomuto soudu, aby **zamítl žalobu České republiky na unijní směrnici zavádějící přísnější pravidla pro nabývání a držení palných zbraní**. Informovalo o tom 12.

dubna tiskové oddělení unijního soudu. Názor generálních advokátů pro soud není závazný, soudci však často doporučení potvrdí. Česko bude podle náměstka ministra zahraničí Martina Smolka o zrušení směrnice nadále usilovat. ČR se u soudu **domáhá zrušení směrnice zakazující některé poloautomatické zbraně či zásobníky**. Podle české žaloby je směrnice diskriminační a zbytečně omezuje držitele legálních zbraní. Brusel zdůvodňuje novou právní úpravu jako snahu znemožnit či znesnadnit teroristům získávat zbraně.

Členské země Evropské unie **potvrdily zahájení oficiálních obchodních rozhovorů se Spojenými státy s cílem urovnat problémy ve vzájemných obchodních vztazích**. Agentuře Reuters to 12. dubna sdělily zdroje z EU. Velvyslanci schválili Evropské komisi **dva vyjednávací mandáty**, o které Komise usilovala. Jeden pro snížení cel u průmyslového zboží a druhý pro zjednodušení způsobu, kterým podniky prokazují, že jejich produkty plní normy Evropské unie či Spojených států. Mandáty ještě musejí formálně odsouhlasit ministři členských zemí EU.

Německo o dalšího **půl roku prodlouží kontroly na hranicích s Rakouskem**, protože se je stále snaží ilegálně přejít vysoký počet lidí, uvedla 18. dubna agentura DPA. O prodloužení hraničních kontrol informovalo i Dánsko, podle kterého je **teroristická hrozba pro zemi stále vážná**. Berlín informoval Evropskou komisi, že německé úřady mezi loňským listopadem a letošním únorem zaznamenaly měsíčně okolo **950 případů ilegálního překročení hranice**. Německo upozorňuje, že je třeba počítat s případným zesílením proudu migrantů přes východní Středomoří a přes Balkán. Po nynějším prodloužení bude Německo kontroly na hranicích s Rakouskem provádět do 11. listopadu.

Komisařka Evropské unie pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost pohlaví Věra Jourová se dostala 18. dubna **mezi stovku nejvlivnějších osobností světa roku 2019 podle časopisu Time**. Ve výběru figuruje ve skupině „titánů“ po boku osobností, jako jsou zakladatel Facebooku Mark Zuckerberg nebo hvězdní sportovci Tiger Woods, Mohamed Salah či LeBron James. Jourová v reakci

uvedla, že jde o poctu nejen pro ni, ale i její tým a uznání rostoucího vlivu Evropské unie na dění v digitálním světě.

Členské státy 15. dubna **potvrdily podobu přísnějších emisních norem pro osobní automobily a lehká užitková vozidla**. Podle nařízení mají být od roku 2030 emise oxidu uhličitého u nových osobních aut v **průměru o 37,5 procenta a u dodávek o 31 procent nižší**, než budou v roce 2021. Návrh má přispět k **dosažení cílů pařížské klimatické dohody a snížit v celé EU do roku 2030 emise v odvětvích mimo systém obchodování s emisemi (ETS) o 30 procent oproti hodnotám z roku 2005**. Evropská komise s návrhem přišla v listopadu 2017, od té doby se o věci vyjednávalo. Evropský parlament kompromisní dohodu pravidel schválil koncem března.

Možnost **přechodu k většinovému hlasování** místo nyní používaného principu jednomyslnosti u otázek **souvisejících se sociálním zabezpečením a sociální ochranou pracujících členským státům EU** nabídla 16. dubna Evropská komise. Podle komisařky pro zaměstnanost a sociální věci Marianne Thyssenové by to mělo **umožnit rychlejší rozhodování**, a tedy modernizaci a sblížení systémů členských států. Hlasování takzvanou kvalifikovanou většinou by nově podle Komise mělo být možné také u **otázek souvisejících se zákazem diskriminace**. Návrhy v sociální politice doplňují už existující náměty na přechod k většinovému rozhodování v některých částech zahraniční a bezpečnostní politiky, u některých daňových témat či v částech energetické politiky a problematiky ochrany klimatu.

Europoslanci podpořili 16. dubna **zavedení minimálních práv pracovníků při práci na vyžádání či pro platformy, jako je například Uber**. Cílem směrnice, na které se poslanci již dříve dohodli s Radou ministrů, je **zvýšit transparentnost zaměstnání v nových formách práce**. Nová právní úprava zároveň stanovuje délku zkušební doby na maximálně šest měsíců.

Evropský parlament schválil 16. dubna **nová pravidla ochrany spotřebitelů**, které se zabývají **zpřehledněním rozhodování o pořadí zobrazovaných nabídek na on-line trzích a dvojitou kvalitou výrobků**. Nová směrnice, na jejímž znění se vyjednávají EP a Rady (ministrů) EU již neformálně dohodli, se zaměřuje na přizpůsobení unijních pravidel ochrany spotřebitelů v kontextu neustálého rozvoje digitálních nástrojů. Spotřebitelům by měla **přinést informace o způsobu sestavování pořadí on-line nabídek a umožnit jim rozpoznat, kdy jde o takzvané placené umístění, při kterém třetí strany platí za lepší viditelnost své nabídky**. Zpřehlednit by se mělo i **využívání on-line recenzí a personalizované určování cen**. Směrnice se věnuje i problematice dvojí kvality produktů, tedy zda jsou výrobky odlišného složení či s různými charakteristikami nabízeny pod stejnou značkou. Schválený text **rozšiřuje aktuální definici klamavých obchodních praktik**, za které by se v budoucnu mohlo považovat i to, pokud společnost nabízí zboží v jednom členském státě jako zboží totožné se zbožím uváděným na trh v jiných členských státech, ačkoliv takové zboží **má podstatně odlišné složení nebo znaky**. Zakázat takovou praxi však bude možné **pouze za předpokladu, že odlišné složení nebude mít odůvodněné a objektivní faktory**. Mezi tyto faktory by měly kromě jiného patřit **dostupnost nebo sezónnost surovin**, zlepšení přístupu ke zdravým a výživným potravinám či právo obchodníka nabízet na různých geografických trzích zboží stejné značky v obalech různé hmotnosti či objemu. Předložený text zároveň žádá Evropskou komisi, aby do dvou let po účinnosti směrnice důkladně **posoudila nově vzniklou situaci a v případě potřeby navrhla zařazení dvojí kvality produktů přímo mezi nekalé obchodní praktiky**. Více informací naleznete [zde](#).

Evropský parlament 17. dubna schválil vůbec první **celounijní pravidla ochrany oznamovatelů nezákonné činnosti či aktivit poškozujících veřejný zájem**. Podle směrnice by měli oznamovatelé mít **možnost o nezákonných praktikách informovat bezpečnou cestou a rovněž by měli být chráněni před odplatou**. Směrnici teď musí schválit ještě Rada ministrů, následně budou mít členské státy dva roky na převedení právní úpravy do svých zákonů. Nová pravidla mají za cíl posílit ochranu oznamovatelů nezákonných praktik nebo aktivit poškozujících veřejný zájem, o kterých se dozvěděli při výkonu svého povolání. Může jít například o **záležitosti ohrožující veřejné zdraví, ochranu dat, bezpečnost produktů či dopravy, jadernou bezpečnost či zpronevěru**. Směrnice zavádí povinnost vytvořit bezpečné kanály pro oznamování aktivit porušujících právní předpisy EU, a to uvnitř podniků

či organizací i vůči veřejným orgánům. Nová právní úprava také obsahuje ustanovení na ochranu oznamovatelů před odvetnými opatřeními, jako jsou zastrašování či obtěžování. Oznamovatelé by rovněž měli mít možnost právní pomoci a poradenství.

Evropský parlament 17. dubna schválil návrh nařízení o **rozšíření povinné výbavy nových automobilů o vyspělé bezpečnostní technologie**, jakými jsou například systém nouzového brzdění či **mechanismus upozorňující na překročení povolené rychlosti**. Moderní technologie by podle návrhu měly být součástí vybavení nových automobilů od května 2022 a od května 2024 i u existujících modelů aut. Poslanci se na znění návrhu již předběžně domluvili s Radou ministrů. Podle odhadů by opatření mohlo **přispět ke snížení počtu smrtelných dopravních nehod o 20 procent**. Nová pravidla se budou vztahovat na osobní vozidla, dodávky, autobusy a nákladní automobily. Jedním z bezpečnostních prvků, které by měly být v budoucnu součástí povinné výbavy automobilů, je **systém inteligentní regulace rychlosti (ISA)**, který řidiče na základě sledování map a rozpoznání dopravních značek upozorní na překročení povolené rychlosti. Samotný systém neomezí rychlost vozidla a řidiči budou mít možnost jej vypnout, zřejmě by tak ale museli učinit při každém nastartování vozidla, jelikož se systém zapne automaticky.

Evropský parlament 17. dubna **podpořil posílení pohraniční a pobřežní stráže EU** s cílem připravit ji **na současné výzvy související s migrací a bezpečností**. Příslušná unijní agentura Frontex by podle schváleného nařízení měla mít do roku 2027 **plně funkční stálý desetitisícový sbor**. Nařízení rovněž počítá s **rezervním týmem pro rychlé nasazení v případech nouzových situací**. V současnosti má Frontex zhruba 1700 zaměstnanců. Počet zaměstnanců Frontexu by se měl do roku 2021 zvýšit na 5000 a do roku 2027 na dvojnásobek. Podpořit by měl **vnitrostátní orgány při plnění úkolů v oblasti kontroly hranic, návratové politiky a boji proti přeshraniční kriminalitě**. Posílena má být i spolupráce mezi Frontexem a státy mimo EU. Než vejde nařízení v platnost, musí jej ještě formálně potvrdit členské státy.

Poslanci Evropského parlamentu **schválili** 17. dubna podobu **budoucího evropského programu pro vědu a výzkum Horizont Evropa**. Potvrdili také dohodu mezi unijními institucemi okolo evropského kosmického programu a tím i **posílení odpovědnosti i personálu evropské agentury pro Galileo (GSA)** sídlící v Praze. O přesné výši financí pro oba programy se ale rozhodne až na podzim, v rámci **jednání o konečné podobě dlouhodobého unijního rozpočtu pro roky 2021 až 2027**. Evropská komise předběžně na **oblast vědy a výzkumu navrhla po roce 2020 vyčlenit okolo 100 miliard eur** (přes 2,5 miliardy Kč), europarlament si představuje ještě o 20 miliard eur více. Jak připomněla europoslankyně Martina Dlabajová (ANO), která měla Horizont Evropa na starosti ve výboru pro rozpočtovou kontrolu, je to **důkaz, že pro EU je tato oblast prioritní**. Program navazuje na stávající Horizont 2020, který je zatím historicky největší výzkumný a inovační program Unie. Nově bude v příštím víceletém období zřízena například Evropská rada pro inovace, která má pomáhat dostávat zásadní novinky z vědeckých laboratoří na trh a rozvíjet myšlenky a nápady start-upů a malých a středních firem. Program počítá také s podporou výzkumu a vývoje v oblasti kreativního a kulturního průmyslu.

Kalendář

Duben

25

Vize EU z pohledu brněnských kandidátů do Evropského parlamentu (Veselá 14, Brno)

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>, <http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>